

วัดเทิง

วัดเทิง หรือ วัดบนสุทธาวาส เทิง หมายถึง บน ข้างบน ตั้งอยู่ที่บ้านทรายขาว หมู่ที่ ๕ ต.ทรายขาว อ.วังสะพุง จ.เลย ตรงข้ามกับโรงเรียนชุมชนทรายขาว เป็นโบราณสถานเก่าแก่คู่เมืองเซไล เซ หมายถึง ลำน้ำ ส่วน ไล หมายถึง การชำระล้าง ซึ่งเป็นภาษาลาวโบราณ ตามตำนานกล่าวว่าสร้างขึ้นในสมัยท้าวหล้า น้ำ เจ้าเมืองคนที่ ๒ ประมาณ พ.ศ. ๑๙๓๕-๒๐๑๕ ตรงกับสมัยเด็จพระบรมไตรโลกนาถแห่งกรุงศรีอยุธยา ภายในวัดพบซากพระประธานโบราณขนาดใหญ่ มีลักษณะก่ออิฐเป็นเค้าโครงของพระพุทธรูปอยู่เหนือกองอิฐ เหตุที่วัดแห่งนี้ร้างลงเพราะเกิดเหตุการณ์กลุ่มจีนฮ่อมาปล้นสะดมชาวเมือง และรื้อทำลายคันทาสสมบัติ ปัจจุบันวัดแห่งนี้ไม่มีพระสงฆ์อยู่จำพรรษา ชาวบ้านทรายขาวได้สร้างศาลาครอบองค์พระประธานไว้ มีแม่จันทราเทวีเป็นผู้ดูแลความสะอาด ภายในวัดมีความร่มรื่น มีการจัดสวนไม้พุ่มสะอาดตา ผู้ศรัทธาสามารถเข้าไปกราบสักการะ เยี่ยมชมโบราณสถานแห่งนี้ได้

พระธาตุเขือค่า

พระธาตุเขือค่า หรือ พระธาตุกุดเขือค่า เขือ หมายถึง เรือ และ ค่า หมายถึง ทองคำ ตั้งอยู่ที่วัดกู่คำ หมู่ที่ ๕ บ้านทรายขาว ต.ทรายขาว อ.วังสะพุง จ.เลย เป็นพระธาตุกอธิฐณูปูนที่สร้างครอบเรือทองคำไว้ บ้างก็ว่าหัวเรือทองคำ การสันนิษฐานสร้างเสร็จราว พ.ศ. ๑๙๐๐ ตามตำนานเล่าว่าสร้างขึ้นในสมัยเจ้าฟ้าร่มขาว เจ้าเมืองเซ็ลคนแรก เพื่อบรรจุเรือหรือหัวเรือทองคำที่นำพระอัฐิของเจ้าหล้าค่าแดง เจ้ามหาชีวิตแห่งหลวงพระบาง บ้างก็ว่าเป็นพระสหายของเจ้าฟ้าร่มขาว บ้างก็ว่าเป็นพระราชบิดา ล่องทวนน้ำมาแต่ลำน้ำโขงแล้ววกเข้าสู่แม่น้ำเลยทางเมืองเชียงคานตามคำอธิษฐานของเครื่องญาติ จนมาถึงท่าสร่งน้ำของเจ้าฟ้าร่มขาว หยุดอยู่วังวนน้ำลึก เจ้าฟ้าร่มขาวรับสั่งให้เสนาอำมาตย์เสี่ยงทายและนำพระอัฐิไปประดิษฐานไว้ที่หอโองการ ส่วนเรือหรือหัวเรือทองคำได้ก่อก่อครอบไว้เพราะเกรงว่าจะสูญหาย กู่ หมายถึง สถูป เจดีย์ และเป็นที่มาของนามวัดกู่ค่า ปัจจุบันพระธาตุเขือค่านี้ตั้งอยู่ใจกลางวงเวียนหน้าวัดกู่คำ ด้านขวาของพระธาตุเป็นหอโองการของเจ้าฟ้าร่มขาว ส่วนด้านหลังพระธาตุเป็นสะพานเจ้าฟ้าร่มขาวที่สร้างข้ามลำน้ำเลย ผู้ศรัทธาสามารถเข้าไปกราบสักการะขอพรภายในกำแพงได้ แต่มีข้อห้ามมิให้เข้าไปในองค์พระธาตุ พระธาตุเขือค่าแห่งนี้นับว่าเป็นหลักฐานสักขีพยานความสัมพันธ์ระหว่างผู้คนหลวงพระบาง-เลย และเป็นสถานที่ศักดิ์สิทธิ์อยู่คู่กับชาวบ้านทรายขาวมาช้านาน

